

En viktig del av saksgrunnlaget for vurderingen om skoleveien er særlig farlig eller vanskelig for et barn, er en god beskrivelse av veien. Det er dette Utdanningsdirektoratet kaller en «objektiv vurdering» av skoleveien i sitt rundskriv. Det må beskrives konkret hvilke forhold som er særlig farlige eller vanskelige på den aktuelle veien. Beskrivelsen må begrunne at faren ved å ferdes på denne veien er større enn det kan forventes at barnet mestrer. Her følger en del sentrale punkter som man kan beskrive ut fra. Trygg Trafikk understreker at dette ikke er kriterier, men momenter som kan være til hjelp når veien skal beskrives.

I en vurdering må det presiseres hvilken vei det gjelder. For å unngå misforståelser mellom kommunen og foreldre, kan det være lurt å markere den aktuelle strekningen på et kart. Hvis det bare er en del av strekningen som er særlig farlig eller vanskelig, så angi konkret hvor dette er. Bilder av spesielle punkter kan også brukes i en beskrivelse. Det anbefales å foreta en befaring ved skolestart og skoleslutt. Har det skjedd ulykker eller nesten-ulykker på denne veien?

Sjekk om denne veien er den eneste eller beste veien til skolen. Noen steder finnes det alternative veier som kan benyttes hele eller deler av året. Utfordringen er ofte at fotgjengere og syklist, både barn og voksne, velger den korteste veien og ikke nødvendigvis den tryggeste.

Veier der bilister kjører fort, utgjør en risiko for barna. Fotgjengere og syklist må være oppmerksomme på trafikken hele tiden og kunne reagere raskt på faresituasjoner. Fartsgrensen på stedet er viktig informasjon. Det bør også komme fram om det er fartsdempende tiltak på veien, eksempelvis fartshumper. Blir fartsgrensen overholdt? Dersom en viktig del av problemet er en opplevelse av at bilistene kjører over tillatt hastighet, bør dette dokumenteres av politi/lensmann. Kommunen kan også gjennomføre fartsmålinger.

Hvor stor trafikken er på skoleveien har betydning for trafikksikkerheten. Noen kommuner har utstyr for trafikkteiling. Alternativt kan man telle selv. Tell antall biler som passerer i det tidsrommet barna må gå der, altså ved aktuell skolestart og skoleslutt. Dersom en stor andel av trafikken er lastebiler, busser eller landbruksmaskiner, bør det komme fram. Er det like stor trafikk begge retninger? Dersom det er store forskjeller i trafikkmengde de forskjellige ukedagene, for eksempel ved helgeutferd, bør det også dokumenteres.

Det øker sikkerheten betraktelig hvis veien er tilrettelagt for fotgjengere og syklist. Det er viktig å få med i en beskrivelse om det er fortau, gang- og sykkelvei, over- eller underganger eller om det ikke er noen tilrettelegging. God belysning av veien øker også sikkerheten.

Ved vurdering av en veistrekning må det være mulig å gå på begge sider av veien, slik at det er mulig å gå på «riktig side» til og fra skolen. For barn er det spesielt viktig å se de som kommer kjørende. Hvis veien er definert som omkjøringsvei for en større vei må dette tas med som argument, da trafikksituasjonen tidvis er endret.

Der veien er smal og det er vanskelig å gå utenfor kjørebane, kan det være krevende å være fotgjenger. Fotgjengeren må være konsentrert og holde seg godt ut på kanten. Det beste er å stå stille når biler passerer, spesielt lastebiler og busser.

Det bør registreres om det er plass til å gå på utsiden av kjørebane. Er det plass til en fotgjenger hvis det kommer biler fra begge sider? Er det mulig å gå helt ut av veien, eller er det autoværn, fjellskrenter eller lignende som hindrer dette?

Noen skoleveier har spesielt uoversiktlige punkter, for eksempel skarpe svinger, bakketopper, utkjørsler eller tett vegetasjon. Her kan det være nødvendig å stanse for å lytte etter biler før man passerer stedet. Men å lytte etter biler, krever at det ellers er liten trafikkstøy der. Når man skal vurdere sikt, er det viktig å ta utgangspunkt i barnas høyde. Høyden har mye å si for hvor langt barnet kan se til begge sider.

Jo vanskeligere krysset oppleves for bilføreren, jo lettere er det at fotgjengerne blir oversett. Det kan også være vanskelig for barn å forstå hvilke retninger biler kan komme fra. Beskriv hva slags type veikryss det er på den aktuelle skoleveien (T-kryss, X-kryss, rundkjøring).

Det kompliserer trafikkbildet hvis det kommer trafikk fra sidene, for eksempel inn- og utkjøringer fra parkeringsplasser, anleggsområder eller lignende. Dersom det er mange lastebiler som kommer inn fra sidene, bør dette dokumenteres ut fra forventet antall på aktuell tidspunkt. Dette kan ofte sjekkes ut ved å ta kontakt med firmaene som står for denne kjøringen. Alternativt kan man telle selv.

Barn er mest utsatt for trafikkulykker når de krysser en vei. Gode krysningspunkter er der hvor det er lite trafikk, oversiktlig, ingen parkerte biler, sving eller bakkeopp. Fartsnivå og trafikkteighet er sentralt. For å krysse veien trygt, må fotgjengeren beregne tidsluker og avstand til biler. Dette krever at man kan se langt nok i begge retninger. Det er viktig å velge det beste stedet å krysse veien på.

Ved et krysningspunkt må en også vurdere om det er andre forhold i omgivelsene som kan ta oppmerksomheten, både fra bilfører og fra barn, for eksempel reklameskilt, butikker eller annet.

Noen steder er det tryggere å gå litt lenger langs veien og krysse på et mer egnet sted. Ved en vurdering av et krysningspunkt, er det viktig at sikten sjekkes i barnehøyde. Også her har høyden på barnet mye å si for hvor langt barnet kan se. Kan barna se bilene, og bilførerne se barna på tilstrekkelig avstand?

Er det gangfelt (også kalt fotgjengerfelt), bør det brukes. Trafikklys med signal for gående gir som regel god sikkerhet, unntaket er der bilførere som skal svinge til høyre eller venstre og fotgjengere får grønt samtidig. Det kan medføre misforståelser og innebære risiko. Der gangfeltet er skiltet, opphøyet og godt belyst, øker sikkerheten på krysningsstedet. Hvis det er få fotgjengere som benytter gangfeltet, hvis det kommer brått på bilføreren eller hvis det ligger ved et komplisert veikryss, øker sjansen for at fotgjengerne blir oversett.

I store deler av landet endrer forholdene seg betraktelig i vinterhalvåret. God veibelysning øker sikkerheten. Blir det brøytet og strødd til de tidspunkt elevene skal gå til skolen? Vil høye brøytekanter medføre dårlig sikt eller gjøre det vanskelig for barna å komme seg ut av kjørebane hvis det skulle være nødvendig?

Les vår personvernerklæring